

25 MAAL GESTRIPT - GRAPHIC NOVELS VOOR YOUNG ADULTS

> KEUZE EN VERANTWOORDING

De graphic novel is een stripsoort die een breed scala aan onderwerpen behandelt. Het spreekt dus voor zich dat het moeilijk was om een hanteerbaar én representatief deel af te bakenen.

Uiteindelijk speelden verschillende criteria een rol bij de keuze voor nét deze 25 graphic novels. Om beter te begrijpen wat een graphic novel is moet je – zoals bij veel dingen – terug naar de roots. De zogenaamde Big 3 maken vanzelfsprekend deel uit van de lijst, maar bepaalde klassiekers die het genre verder hebben ontwikkeld zijn even goed relevant.

Dat terzijde, er is natuurlijk ook veel recent werk dat aandacht verdient, vandaar dat meer dan de helft van de lijst in de laatste 10 jaar werd uitgegeven. Verder mogen we als Belgen ook wat navelstaren en zeggen dat we wel wat striptalent hebben. In de lijst is er dan ook speciale aandacht voor binnenlands talent.

Ten slotte was het ook van belang dat de graphic novels een jongerenpubliek zouden aanspreken. De meeste graphic novels richten zich op een publiek vanaf 15 jaar, waardoor ze een perfecte tool zijn om adolescenten aan te spreken met zaken uit hun eigen leefwereld, maar ook daarbuiten.

1 > MAUS: VERTELLING VAN EEN OVERLEVENDE - ART SPIEGELMAN (1980 - 1991)

ONDERWERPEN - Jodenvervolging, Wereldoorlog II, Concentratiekampen, Polen, Vader-zoonrelatie

AANGERADEN LEEFTIJD - Vanaf 14 jaar.

KORTE INHOUD - Maus is een werk waarover al veel neergepend is geweest. De allegorie over de Shoah, de Jodenvervolging door de Nazi's, is wellicht de bekendste graphic novel tot op de dag van vandaag. Omwille van zijn kwaliteit werd het werk bekroond met een speciale Pulitzer-prijs in 1992.

Spielgelman schetst in dit werk de geschiedenis die zijn vader doormaakte in de kampen, tegelijk geeft hij ook weer wat voor effect die gebeurtenissen hebben gehad op zijn opvoeding. Het persoonlijk relaas van de auteur heeft de mode van het grafisch presenteren van een egodocument wat in gang gezet, iets dat de graphic novel heeft gekenmerkt.

Het werk is zoals gezegd een allegorie en vertoont ook trekken van een fabel door de voorstelling van bevolkingsgroepen als dieren. Dat de spelers maskers dragen maakt de thematiek bespreekbaar en geeft het geheel ook een grotere geloofwaardigheid omdat het niet louter streeft naar een accurate weergave van de gruwel: het gaat bijna om toneel.

AANVERWANTE WERKEN - Interessant is het pakket MetaMaus, dat in feite een aanvulling is op Maus. MetaMaus bevat naast allerhande achtergrondinfo (zoals interviews, foto's, etc.) ook een dvd met een interactieve versie van Maus en relevante audio en video.

Het vermelden waard is ook De oorlog van Alan: herinneringen van Alan Ingram Cope, een stripreeks die het verhaal vertelt van een jonge Amerikaanse soldaat die opgroeit te midden van het oorlogsgeweld.

2 > DE TERUGKEER VAN DE DARK KNIGHT - FRANK MILLER (1986)

ONDERWERPEN - Superhelden, jeugdcriminaliteit, politiek, kernwapens, Koude Oorlog

AANGERADEN LEEFTIJD - Vanaf 15 jaar.

KORTE INHOUD - In het werk zien we een Bruce Wayne die gekweld wordt door een midlifecrisis na tien jaar pensioen als Batman. De stad Gotham is er echter niet beter op geworden, dus Wayne besluit toe te geven aan zijn nostalgie en het pak weer aan te trekken. Miller geeft een sterk gemediatiseerde samenleving weer waarbij een Reagan-look-alike aan demagogie doet (De Stripgids, 2012) en er batmandebatten live worden uitgezonden.

Twee zaken maken de strip extra interessant. Enerzijds is er de interessante twist: of superhelden verantwoordelijk zijn voor het creëren van hun aartsvijanden: de Joker ontwaakt immers pas als Batman terug op het toneel verschijnt. Anderzijds kaart Miller het 'vigilantisme' van zijn superheld aan. Een atypisch uitgangspunt voor een superheldenstrip die waarschijnlijk om die reden uitgereeid is tot een klassieker.

AANVERWANTE WERKEN - De verfilmingen van Christopher Nolan (Batman Begins, The Dark Knight en The Dark Knight Rises) hebben veel te danken aan Millers werk. Verder schreef Miller nog een prequel: Batman: Jaar één.

3 > WATCHMEN - ALAN MOORE (1986 - 1987)

ONDERWERPEN - Superhelden, Koude Oorlog, Filosofie

AANGERADEN LEEFTIJD - Vanaf 15 jaar.

KORTE INHOUD - De setting is een alternatief Amerika waarbij superhelden een glorieperiode hebben gekend en een zekere rol hebben gehad in de Vietnamoorlog. Dankzij de Superman van dienst, Doctor Manhattan, is Amerika als onbetwiste winnaar uit het conflict gekomen. De onderliggende sfeer is nu die van de Koude Oorlog, de wapenwedloop is in volle gang en de 'Doomsday Clock' staat op vijf voor twaalf. We ontmoeten verschillende gepensioneerde superhelden terwijl de cynische superdetective Roorschach de volgens hem systematische moorden op gemaskerde wrekers wil oplossen ...

Een complex verhaal waarin uitgebreid gereflecteerd wordt op verschillende onderwerpen die vandaag nog steeds actueel zijn en die anderzijds de tijdgeest behandelen. Moore maakt gebruik van allerlei zaken om zijn werk te verrijken: krantenartikelen, een piratenstrip verwerkt in het verhaal die parallellen vertoont met de verwickelingen in een hoofdstuk, etc. Daarnaast is Doctor Manhattans zoektocht naar de waarde van de mens in het universum een reden te meer om Watchmen te hebben gelezen. (Apeldoorn, z.j.).

AANVERWANTE WERKEN - Watchmen werd verfilmd door Zack Snyder in 2009, daarnaast is er in de lijn van MetaMaus een werk verschenen dat de graphic novel verder uitdiept: Watching the Watchmen. Tot slot verscheen er nog de prequelreeks Before Watchmen, die in elk deel inzoomt op een aantal personages.

4 > V VOOR VENDETTA - ALAN MOORE (1988 - 1989)

ONDERWERPEN - Superhelden, Totalitarisme, Maatschappijkritiek, Concentratiekampen, Kernwapens, Anarchisme

AANGERADEN LEEFTIJD - Vanaf 15 jaar.

KORTE INHOUD - Na een alles verwoestende kernoorlog heeft een fascistische groepering Groot-Brittannië in zijn ban. Een totalitaire staat die de vrije meningsuiting en al het subversieve heeft uitgebannen (o.m. kunst) biedt op orwelliaanse wijze geen uitweg voor de mensen binnen het regime. V, een mysterieuze terrorist/vrijheidsstrijder, verzet zich zwaar en begint ook een persoonlijke vendetta tegen de mensen die hem onrecht aandeden in een vernietigingskamp.

Zoals bij Moore vaak het geval is, een politiek geladen boek: de dreiging van de Koude Oorlog, de opkomst van totalitaire regimes in tijden van onrust, zijn eigen persoonlijke visie op het anarchisme, het Guy Fawkes-masker van V, ... Verder is er nog de Angelsaksische traditie van de dystopische roman (met o.a. Huxley en Orwell). Voor de onderwerpen geschiedenis, literatuur en politiek dus een werk dat de moeite loont om in de klas naar voren te brengen.

AANVERWANTE WERKEN - In 2005 verscheen er een verfilming van James McTeigue met Hugo Weaving en Nathalie Portman in de hoofdrollen.

5 > LOOPGRAVENOORLOG 1914-1918 - JACQUES TARDI (1993)

ONDERWERPEN - Wereldoorlog I

AANGERADEN LEEFTIJD - Vanaf 15 jaar.

KORTE INHOUD - Tardi's visie op de loopgravenoorlog is grauw en onverbloemd. Door de ogen van verschillende soldaten geeft hij de wanhoop en waanzin weer waaraan zij ten prooi vallen. De universele waarheid blijft dat oorlog zinloos is: geen heroïek, enkel het genadeloze ratelen van machinegeweren, de stank van de modder en een verlaten niemandsland bezaaid met lijken. Een zwartwit pamflet tegen het begrip oorlog, onderbouwd door een WO I-specialist.

AANVERWANTE WERKEN - Een van de meest noemenswaardige strips over de loopgravenoorlog is *Charley's Oorlog*. Het hoofdpersonage geeft gehoor aan de rekruteringscampagnes en vervalst zijn leeftijd om in dienst te treden. Uiteindelijk realiseert de 16-jarige Charley zich al snel dat de oorlog niet zo glorieus is als die werd afgeschilderd door de propaganda ...

6 > ZWART GAT - CHARLES BURNS (1995 - 2005)

ONDERWERPEN - Seksueel overdraagbare aandoeningen, Puberteit, Sociale uitsluiting, Seksualiteit, Pesten

AANGERADEN LEEFTIJD - Vanaf 15 jaar.

KORTE INHOUD - In deze graphic novel wordt er een vreemdsoortige soa aangekaart. Mensen die besmet zijn muteren, wat hun veroordeelt tot een bestaan als 'outcast'. In *Black Hole* kijken we door de ogen van adolescenten en zien we hoe hun wereld barst van de onzekerheden: erbij willen horen, de eerste keer, drugs, feestjes, de zoektocht naar een identiteit en een doel.

Zwart Gat maakt ook het taboe dat nog steeds op aids rust bespreekbaar. De manier waarop de personages worden neergezet en de isolatie die hun treft na besmetting is niet verschillend dan het sociaal stigma dat mensen met aids treft. Daarnaast vindt Burns een manier om op een ontluisterende manier de horror van mentale en lichamelijke aftakeling te koppelen aan intrigerende panelen. Een horrorthriller, een pre-aidsparabel, kortom een origineel werk.

AANVERWANTE WERKEN

Blauwe pillen van Frederik Peeters vertelt het liefdesverhaal van de auteur met een seropositieve vrouw en haar zoontje. In de strip zien we hoe de behandelingen, de ziekte zelf en seks een plaats krijgen in het onconventionele gezin.

7 > GHOST WORLD - DANIEL CLOWES (1997)

ONDERWERPEN Verveling, Puberteit, Vervreemding, Vriendschap, Identiteit

AANGERADEN LEEFTIJD - Vanaf 15 jaar.

KORTE INHOUD - Enid en Rebecca zijn twee weirdo's, kersvers afgestudeerd aan de secundaire school in hun thuisstadje waar nooit iets te beleven valt. Banaliteit troef en de meisjes, die hoegenaamd niet weten hoe ze naar de volwassenheid moeten toewerken (hun *Ghost World*), vullen hun dagen met cynische humor en slenteren. De twee gedragen zich bijna hautain, en hun onaanraakbaarheid wordt goed gebracht door Clowes' vrij droge stijl.

Uiteindelijk zien we de twee vriendinnen steeds meer uit elkaar groeien als we merken dat Rebecca gesetteld begint te raken en Enid de stad verlaat om een nieuw leven te beginnen. Verwacht weinig coming of age van *Ghost World*, zelfs al zijn de hoofdpersonages zeer nieuwsgierig naar de dingen des levens. Het tweetal, hipsters avant la lettre, geeft eerder een beeld van uitzichtloosheid, toch zien we geleidelijk aan dat zij de keuzes maken die hun latere leven zullen beïnvloeden.

AANVERWANTE WERKEN - De gelijknamige verfilming met Thora Birch en Scarlett Johansson in de hoofdrollen is ook een dankbaar hulpmiddel om de graphic novel te bespreken. De film diept bepaalde zaken meer uit, zo zien we o.m. hoe Enids kunstambities te controversieel blijken voor een beurs en hoe de veranderende prioriteiten van de twee vriendinnen er geleidelijk aan voor zorgen dat ze uit elkaar groeien. Daarnaast krijgt het personage van Steve Buscemi, een zielige eenzaat van middelbare leeftijd, een veel interessantere invulling.

8 > HERINNERINGEN (DEEL 1 EN 2) - JIRÔ TANIGUCHI (1998 -1999)

ONDERWERPEN - Opgroeien, Gezinsleven, Identiteit

AANGERADEN LEEFTIJD - Vanaf 15 jaar.

KORTE INHOUD - Na een verkeerde trein te hebben genomen belandt Hiroshi Nakahara in zijn geboortedorp. Hij besluit het graf van zijn moeder te bezoeken en raakt verzonken in zijn gedachten. Opeens wordt hij wakker als zijn veertienjarige zelf: hij is door een speling van het lot terecht gekomen in het jaar waarin zijn vader spoorloos zou verdwijnen. De veertiger in het lijf van een jongen stelt alles in het werk om de noodlottige dag tegen te gaan waarop zijn leven voorgoed een andere wending kreeg.

AANVERWANTE WERKEN - Sam Garbarski verplaatste het verhaal van Taniguchi naar Frankrijk voor zijn verfilming met de gelijknamige Franse titel Quartier Lointain. Van Taniguchi verschenen er nog verschillende titels waarin nostalgie, een (innerlijke) zoektocht en een zweem van droefheid aanwezig zijn, o.a. Dagboek van mijn vader, Een stralende hemel en De tedere jaren.

9 > PERSEPOLIS - MARJANE SATRAPI (2000)

ONDERWERPEN - Iraanse revolutie, Islamitisch fundamentalisme, Opgroeien, Identiteit, Sociale uitsluiting

AANGERADEN LEEFTIJD - Vanaf 12 jaar.

KORTE INHOUD - Net zoals Maus een klassieker, al is deze stripbiografie net wat recenter. Satrapi beschrijft op een begrijpelijke manier de Iraanse revolutie, met de radicalisering van de samenleving daar gezien door een opgroeiend meisje (zichzelf). Als uitwisselingsstudente in Oostenrijk voelt ze zich gevangen tussen enerzijds haar vaderland dat er niet meer is (van vrijheid van meningsuiting naar een shariagedreven samenleving) en de vervreemding die ze mee maakt in Oostenrijk.

Opnieuw is er zoals bij Maus sprake van een thematiek die zoveel jaar na datum nog steeds actueel is. Veel immigranten en vluchtelingen voelen zich nog steeds uiteen getrokken tussen de cultuur van hun land van herkomst en de waarden van het land waar ze verblijven. De auteur geeft haar eigen identiteitscrisis – haar anders zijn – weer op een manier die zeer bereikbaar is.

AANVERWANTE WERKEN - In 2007 verscheen er van de hand van Satrapi en Paronnaud een verfilming. Satrapi schreef verder nog o.m. Kruissteekjes (over vrouwen met uitgesproken meningen) en De Muzikant (over depressie), opnieuw met links naar haar familiegeschiedenis.

10 > SHENZHEN - GUY DELISLE (2000)

ONDERWERPEN - China, Verveling, Cultuurverschillen

AANGERADEN LEEFTIJD - Vanaf 15 jaar.

KORTE INHOUD - Delisle is bekend om zijn journalistieke reisverhalen die veel anekdotes bevatten. Ditmaal gaat het over zijn werkperiode in de Chinese stad Shenzhen, een 'speciaal-economische' zone binnen het communistische land niet ver van het westerse Hongkong. Verveling is een terugkerend thema bij de schrijver, die letterlijk niks te doen heeft buiten zijn frustrerende werk in de animatiestudio. We merken verder zaken als vervreemding en isolatie op, net zoals de culturele verschillen (zeker op de werkvloer) tussen Chinezen en westerlingen.

AANVERWANTE WERKEN

Delisle schreef in een gelijkaardige stijl nog: Jeruzalem, Birma en Pyongyang.

11 > ONDER PALESTIJNEN - JOE SACCO (2005)

ONDERWERPEN - Arabisch-Israëliësch conflict

AANGERADEN LEEFTIJD - Vanaf 16 jaar.

KORTE INHOUD - Sacco is samen met Delisle een meester in de anekdotische reisverslagen, al dringt Sacco als onderzoeksjournalist misschien nog wat beter door tot de problematiek die hij aansnijdt. In *Onder Palestijnen* behandelt hij zijn verblijf als journalist in de bezette gebieden tijdens de eerste Intifada (1991 – 1992). Door middel van persoonlijke verhalen maakt Sacco alles zeer menselijk en beklijvend. Hij verbloemt niks, maar zijn relativiseringsvermogen en absurde humor werken verfrissend, wat het zware onderwerp ten goede komt.

AANVERWANTE WERKEN - In *Fikser*: een verhaal uit Sarajevo wil Sacco ons door de ogen laten kijken van een ex-militair/huurling/revolutionair in het Balkanconflict, die zijn kost verdient door journalisten informatie te verkopen. Opnieuw heeft elk personage zo zijn visie op het gebeurde, een parallel met *Onder Palestijnen*.

12 > DE AANKOMST - SHAUN TAN (2006)

ONDERWERPEN - Migranten, Integratie

AANGERADEN LEEFTIJD - Vanaf 15 jaar.

KORTE INHOUD - In deze woordeloze strip zien we hoe een man zijn getroffen thuisland verlaat om voor zijn gezin een nieuw leven op te bouwen. De omgeving, de taal, de mensen, de gewoonten, etc. zijn hem totaal vreemd waardoor zijn aanpassing moeizaam verloopt. Uiteindelijk weet hij zich beetje na beetje te settelen in het vreemde land waarna hij zijn familie laat overkomen.

De mysterieuze sfeer en de psychedelisch futuristische decors in sepiakleuren (zoals vergeelde foto's) maken van *De Aankomst* een intrigerend geheel dat de lezer een onbevooroordeelde blik gift in wat een migrant mee maakt.

13 > DE MAAGD EN DE NEGER - JUDITH VANISTENDAEL (2007 - 2009)

ONDERWERPEN - Migratie, Racisme, Vreemdelingenrecht, Asielbeleid; België

AANGERADEN LEEFTIJD - Vanaf 14 jaar.

KORTE INHOUD - Het verhaal wordt verteld in twee delen. In deel 1 zien we hoe een vader zijn dochter, Sofie, verliefd ziet worden op een politieke vluchteling uit Togo, Abou. Hij heeft nogal zijn bedenkingen bij de relatie, maar steunt haar op den duur toch in de frustrerende strijd om Abou van papieren te voorzien. Uiteindelijk blijkt dat het koppel, afwijzing na afwijzing, geen andere optie meer heeft dan te trouwen om zo een verblijfsvergunning te kunnen regelen. Aan het eind van deel 1 zien we de formulieren die nodig zijn om iemand te legaliseren.

In deel 2 komen een oudere en rijpere Sofie en haar dochter, Leentje, Abou per toeval tegen. Door de ogen van Sofie zien we haar versie van het gebeurde, die het eerste deel verder uitdiept: het vrij geforceerde huwelijk na de vruchteloze regularisatiepogingen, de trauma's die Abou achtervolgen en het einde van de relatie betekenen en het verplicht samenwonen van het koppel nadien om toch maar de verblijfsvergunning te verkrijgen.

14 > JIMMY CORRIGAN: DE SLIMSTE JONGEN TER WERELD - CHRIS WARE (2010)

ONDERWERPEN - Vader-zoonrelatie, Vervreemding, Humoristische literatuur

AANGERADEN LEEFTIJD - Vanaf 15 jaar.

KORTE INHOUD - Een even humoristisch als tragisch verhaal over een grijze muis die in de knoop ligt met zichzelf en van de ene absurde gebeurtenis in de andere rolt nadat zijn vader - met wie hij in geen jaren contact heeft gehad - hem een vliegticket opstuurt. De hoofdnoot in dit verhaal is de vervreemding tussen vader en zoon, waardoor geen van beiden ooit tot de ander kan doordringen.

15 > IN MIJN OGEN - BASTIEN VIVÈS (2010)

ONDERWERPEN - Liefde, Verliefdheid

AANGERADEN LEEFTIJD - Vanaf 15 jaar.

KORTE INHOUD - Vivès is een romanticus die met kleurpotlood een simpel, maar gevoelig liefdesverhaal weet te maken. Door de ogen van een jongen - het hoofdpersonage dat we nooit te zien krijgen – zien we een liefde ontluiken tussen hem en een verlegen meisje dat hij in de bibliotheek heeft leren kennen. We krijgen een sterk gevoelsmatig en gekleurd beeld van een verliefdheid die op den duur bijna kan overslaan op de lezer.

AANVERWANTE WERKEN - Van dezelfde auteur verschenen er nog verschillende strips die ook over verliefdheid en adolescentie gaan: Meisje(s), Innige vriendschap en De smaak van chloor.

16 > DEATH: THE DELUXE EDITION - NEIL GAIMAN (2012)

ONDERWERPEN - Dood, Liefde, Identiteit, Filosofie

AANGERADEN LEEFTIJD - Vanaf 15 jaar.

KORTE INHOUD - Gaiman maakte van verschillende begrippen antropomorfe personages die hij in een wereld plaatste die overlapt met de menselijke realiteit. De Dood kruist in de gedaante van een gothic meisje de paden van verschillende mensen om zo te begrijpen hoe het is om een sterfelijk bestaan te leiden. Degenen die haar ontmoeten beginnen een (existentiële) reis en reflecteren op hun leven. De Dood is telkens begripvol en nuchter, waardoor haar tegenspelers bereid zijn tot diepere introspectie.

AANVERWANTE WERKEN - Gaimans bekendste 'Endless' (als mens voorgesteld essentieel begrip) is Dream, oftewel de Sandman, die een gelijknamige reeks draagt. Daarnaast schreef hij nog Black Orchid, een poëtisch en mooi vormgegeven werk over een atypische superheldin.

17 > SCHOONHEID 12 - FRANÇOIS SCHUITEN (2012)

ONDERWERPEN - Treinen, Nostalgie

AANGERADEN LEEFTIJD - Vanaf 14 jaar.

KORTE INHOUD - Een machinist koestert in een tijd vol technologische vernieuwingen nog steeds een grote liefde voor zijn stoomlocomotief. Dat zijn collega's mee gaan met de tijdsgeest en de treinstellen steeds meer worden afgedankt doen hem veel verdriet: hij zal koste wat het kost zijn trein blijven verdedigen ... Een boek met een grotere gevoelsmatigheid dan een echt verhaal, mooi weergegeven in een zwartwit-uitvoering die de nostalgie goed doet uitkomen.

AANVERWANTE WERKEN

Noemenswaardig is de reeks De duistere steden die handelt over een alternatieve toekomst. Daarvoor werkte Schuiten samen met Benoît Peeters.

18 > PORTUGAL - CYRIL PEDROSA (2012)

ONDERWERPEN - Portugal, Identiteit

AANGERADEN LEEFTIJD - Vanaf 15 jaar.

KORTE INHOUD - Portugal houdt het midden tussen autobiografie en fictie. Pedrosa voert een striptekenaar ten tonele die op een kruispunt is gekomen in zijn leven. In volle creatieve en existentiële crisis belandt hij in Portugal voor een stripfestival. Daar snuift hij de geuren op van zijn kindertijd en wordt hij in het diepste van zijn hart beroerd door de taal. De lezer krijgt de tijd om door te dringen tot het verhaal, nog eens versterkt door het rustige tempo en het warme, zuidse kleurenpalet.

AANVERWANTE WERKEN - Pedrosa weet op meesterlijke wijze biografie en fictie te laten overlappen. Van hem verschenen o.m. nog het satirische *Autobio* en de meer poëtische en filosofische werken *Vier jaargetijden* en *Drie schimmen*.

19 > STRUIKELEN - PIETER ROSSEEL (2013)

ONDERWERPEN - Studentenleven; Gent, Volwassen worden

AANGERADEN LEEFTIJD - Vanaf 16 jaar.

KORTE INHOUD - Rosseel geeft in *Struikelen* de besluiteloosheid van enkele twintigers in Gent weer. Alles staat in het teken van plezier maken (lees: zuipen, blowen en seks), maar hoe moet het eigenlijk na de studententijd? Het lijkt banaal, maar doorheen de oppervlakkigheden eigen aan het studenten- en kotleven komen existentiële dilemma's boven drijven. Een eenvoudig verhaal waarbij de personages elkaar niet sparen (Bibliotheek Gent, 2014).

Grafisch is *Struikelen* ook interessant door zijn atypische pagina-indeling opgetrokken in een warm spectrum van geel- en bruintinten (Roymans, 2015).

AANVERWANTE WERKEN - Maarten Vandewieles *Abba* zoekt Frida vertelt het verhaal van twee koppels die een *Abba*-tribute band opstarten. De band wint geleidelijk aan populariteit en we merken dat de leden steeds meer op hun idolen beginnen te lijken, wat voor strubbelingen zorgt. Het verhaal vindt plaats in een setting die Gentenaars zeker zullen herkennen.

20 > VERDWAALD - SHAMISA DE BROEY (2013)

ONDERWERPEN - Vader-dochterrelatie

AANGERADEN LEEFTIJD - Vanaf 15 jaar.

KORTE INHOUD - Debroey geeft een semi-autobiografisch beeld van een vrouw die haar ouders nooit gekend heeft. Dat gemis heeft een grote invloed gehad op haar leven waardoor bepaalde karaktertrekken in het teken staan van de afwezigheid van haar vader en moeder. Het verhaal straalt een nogal gelaten en neerslachtige sfeer uit (Van Moerenhout, 2013).

In het verhaal zien we het hoofdpersonage als volwassene tevergeefs op haar vader wachten in een café terwijl ze terugblijkt op haar leven en dat van haar ouders. Stilistisch is het verhaal wat verwant aan een Brecht Evens: kleurrijk aquarelgebruik en een interessante invulling van panelen. Het verhaal zelf is zeer dromerig en door de vele terugblikken ontbreekt het *Verdwaald* aan een echte plot (Zeegers, z.j.).

21 > GIF - PETER METER EN BARBARA YELIN (2014)

ONDERWERPEN - Moorden, Münchhausen-by-proxysyndroom; Gottfried, Gesche

AANGERADEN LEEFTIJD - Vanaf 15 jaar.

KORTE INHOUD - Een oude vrouw wordt door een treinrit meegevoerd naar een verdrongen herinnering. Tegen wil en dank belandde ze vele jaren terug midden in de kwestie die heel Bremen gijzelde: het proces Gesche Gottfried. Hoe kon een vrouw die zo empathisch en geliefd was in staat zijn tot de systematische vergiftiging van zovelen uit haar naaste omgeving? Vandaag de dag denkt men dat de vrouw leed aan het Münchhausen-by-proxysyndroom, een psychische stoornis die niet zelden voorkomt bij vrouwelijke seriemoordenaars.

22 > JUNKER - SIMON SPRUYT (2014)

ONDERWERPEN - Adolescentie, Duitsland ; 1900-1918

AANGERADEN LEEFTIJD - Vanaf 15 jaar.

KORTE INHOUD - In een – toepasselijker kan niet – zwierig Pruisisch blauw voert Spruyt Ludwig von Schlitt ten tonele. Ludwig, de rebelse zoon uit een nest van verarmde Pruisische adel, komt net zoals zijn broer Oswald in het leger terecht. Tegen alle verwachtingen in ontpopt de eens brave jongen zich tot een geweldige scherpschutter. Zijn ster rijst, maar dat ten koste van zijn vertrouwen in de koning, en dat net op de vooravond van de Eerste Wereldoorlog.

23 > HET ZOTTE GEWELD - JORIS VERMASSEN (2014)

ONDERWERPEN - Ziek zijn, Kanker, Afscheid; Wouters, Rik (1882-1916)

AANGERADEN LEEFTIJD - Vanaf 15 jaar.

KORTE INHOUD - Het hoofdpersonage Tom Steurs is een stand-up comedian die er maar niet in slaagt door te breken, wat stress zet op zowel zijn relatie als zijn zelfbeeld. Ondertussen bekommert hij zich om zijn terminale zus, een tekenaar, door haar o.m. mee te nemen naar het Antwerpse Middelheimpark om het beeld Het zotte geweld te portretteren. Het hoofdpersonage bevindt zich op een keerpunt in zijn leven, en alles lijkt om liefde (zijn relatie en de plotse aandacht van een groupie) en dood (de aftakeling van zijn zus) te draaien.

Een vrij kort verhaal dat uit het leven gegrepen is. De tekenstijl is typisch monochroom en bevat aquarelinkleuring. Het verhaal geeft een emotioneel, maar toch niet te zwaar beeld weer van het sterven van een familielid, dat inspeelt op herkenbaarheid. Daarbij schemert door de rol van het beeldhouwwerk Het zotte geweld ook de biografie van de maker Rik Wouters door (Stabel, 2014).

24 > DE BEELDHOUWER - SCOTT MCCLOUD (2015)

ONDERWERPEN - Liefde, Dood, Kunst, Faust (personage)

AANGERADEN LEEFTIJD - Vanaf 15 jaar.

KORTE INHOUD - Een struggling young artist krijgt van de dood de gave om alle materialen die hij wil naar zijn hand te zetten, in ruil daarvoor wordt zijn leven drastisch ingekort ... Het hoofdpersonage merkt dat zijn gave niet per se de erkenning geeft die hij wou, daarnaast blijken zijn 200 getelde dagen wel heel weinig als hij de intrigerende Meg ontmoet.

AANVERWANTE WERKEN - McCloud is vooral bekend om zijn werken over strips, waarvan de bekendste titel waarschijnlijk De onzichtbare kunst: understanding comics is.

ONDERWERPEN - Pesten, Psychische problemen

AANGERADEN LEEFTIJD - Vanaf 15 jaar.

KORTE INHOUD - De introverte Tom vindt op school geen enkele manier om aansluiting te krijgen met zijn leeftijdsgenoten. Zijn hoofd ruist en hij keert zich meer en meer naar binnen. Op een dag vindt hij van het meisje waarop hij verliefd is een liefdesbrief, wat hem eindelijk een reden geeft om tegen zijn groei naar binnen te vechten. Hij schrijft haar terug om af te spreken, maar het blijkt een rotstreek te zijn van enkele pestkoppen.

Die specifieke gebeurtenis heeft een dramatisch effect: Toms innerlijke woekeringen uiten zich in dat zijn ledematen volledig in gebladerte veranderen. Ondertussen gaat zijn leven voort en wordt hij volwassen, al is zijn inwaartse groei - een Kafkaëske metamorfose - niet meer te stuiten (Stabel, 2015) ...

AANVERWANTE WERKEN - Naar het verhaal Nic Balthazars verscheen er ook een stripversie van Ben X, waarbij gelijkwaardige thema's worden aangekaart als bij Woekeraar. In Mijn extra leven van Johan Unenge krijgt een Zweeds stadje te maken met diefstallen en een stijgende werkloosheid die ze aan het toenemend aantal vluchtelingen wijten.

> LITERATUURLIJST

Apeldoorn, G. (z.j.). Watchmen. Geraadpleegd op 29 maart 2016 via mom.biblion.nl/olifant/olifant.dll?doctype=Al&bibliotheek=vcob&style=0&ppn=&isbn=9789049500399&lid=&aut=&ti=

Bibliotheek Gent (2014). Gents stripdebuut van Pieter Rosseel. Uitgelicht, 01 januari 2014.

Geraadpleegd op 29 maart 2016 via zoeken.bibliotheek.gent.be/

De Stripgids (2012). Batman: de terugkeer van de Dark Knight (Miller).

Geraadpleegd op 29 maart 2016 via stripgids.org/2012/04/9789049501563/

De Stripgids (2012). Watchmen: hardcover edition (Moore, Gibbons).

Geraadpleegd op 29 maart 2016 via stripgids.org/2012/10/9780930289232/

De Stripgids (2015). Struikelen (Pieter Rosseel).

Geraadpleegd op 29 maart 2016 via stripgids.org/2015/09/9789078403289/

Stabel, M. (2014). Het Zotte Geweld: Een lach en een traan.

Geraadpleegd op 29 maart 2016 via www.stripspecialzaak.be/2014_Besprekingen/ZotteGeweld.htm

Stabel, M. (2015). Woekeraar: Bomen komen elkaar niet tegen, mensen wel.

Geraadpleegd op 29 maart 2016 via www.stripspecialzaak.be/PHP/besprekingen/index.php?module=abum&id=3515

Steenhuysen, D. (2014). Junker: Simon Spruyt in Legoland.

Geraadpleegd op 18 mei 2016 via www.stripspecialzaak.be/PHP/besprekingen/index.php?module=album&id=3140

Van der Zee, B. (z.j.). Maus. Geraadpleegd op 29 maart 2016 via

mom.biblion.nl/olifant/olifant.dll?doctype=Al&bibliotheek=vcob&style=0&ppn=&isbn=9789054923503&lid=&aut=&ti=

Van Moerenhout, P. (2013), Recensie: Verdwaald – Met de deur in huis.

Geraadpleegd op 29 maart 2016 via petermoerenhout.be/2013/11/14/recensie-verdwaald/

Zeegers, G. (z.j.). Struikelen. Geraadpleegd op 29 maart 2016 via

mom.biblion.nl/olifant/olifant.dll?doctype=Al&bibliotheek=vcob&style=0&ppn=&isbn=9789078403289&lid=&aut=&ti=

Zeegers, G. (z.j.), Verdwaald. Geraadpleegd op 29 maart 2016 via

mom.biblion.nl/olifant/olifant.dll?doctype=Al&bibliotheek=vcob&style=0&ppn=&isbn=9789054924180&lid=&aut=&ti=